

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Skrivelse avseende förslag till ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti

Den 1 juli 2011 ändrades lagen (1995:1571) om insättningsgaranti (IGL). Rätt till ersättning under garantin inträder inte bara när ett institut försätts i konkurs. Numera kan också Finansinspektionen (FI) utlösa insättningsgarantin enligt 8 § IGL om ett institut inte kan återbetala insättarnas medel. Det förutsätter att FI bedömer att denna oförmåga inte endast är tillfällig. Ersättningen ska vidare betalas ut inom 20 arbetsdagar från det att FI *meddelar* beslut eller institutet försätts i konkurs. Tidigare gällde att utbetalningen skulle ske inom 3 månader. Prövningsnämnden för stöd till kreditinstitut kan, om det finns synnerliga skäl, förlänga denna tidsfrist med högst 10 arbetsdagar. Ändringarna i lagen gjordes efter att motsvarande ändringar gjorts i EU:s insättningsgarantidirektiv.

För att möjliggöra att insättarna erhåller ersättning inom 20 arbetsdagar har Riksgälden bl.a. utvecklat ett nytt IT-system samt upprättat föreskrifter. Föreskrifterna innehåller olika krav på instituten exempelvis vad gäller innehåll och format för information om insättare och deras insättningar som ska överlämnas till Riksgälden och hur skyndsamt dessa uppgifter ska översändas till Riksgälden. Från tidpunkten när Riksgälden kontaktat ett institut med begäran om sådan information till att utbetalning kan ske till insättare krävs i normalfallet minst 10 arbetsdagar. (För mer detaljerad beskrivning om hantering under dessa 10 arbetsdagar, se Bilaga 1).

I det fall FI utlöser insättningsgarantin kan Riksgälden inte påbörja hanteringen av utbetalningsprocessen omedelbart, vilket är en skillnad jämfört med om institutet går i konkurs. Det beror att institutet har rätt att överklaga och att Riksgälden måste avvakta med att påbörja sin hantering till dess beslutet vunnit laga kraft. Utbetalningsfristen på 20 arbetsdagar löper emellertid från när FI *meddelat* sitt beslut. Vid en konkurs utlöses istället garantin automatiskt även om konkursbeslutet överklagas.

Förutsatt att FI:s beslut inte överklagas vinner det laga kraft efter 3 arbetsdagar. Riksgälden kommer då kunna betala ut ersättning till insättarna inom lagstadgad tid. En eventuell överklagan av FI:s beslut hanteras av Prövningsnämnden som ska behandla ärendet inom 10 arbetsdagar från det att överklagandet inkom till nämnden. Den maximala tidsperioden innan FI:s beslut vinner laga kraft efter ett överklagande är således 13 arbetsdagar. Det medför att Riksgälden i sådant fall endast har 7 arbetsdagar att få in korrekt information från institutet om insättarna och därefter betala ut ersättning. I detta fall kommer inte Riksgälden hinna att betala ut inom lagstadgad tid,

åtminstone inte om hänsyn ska kunna tas till inkommande och utgående transaktioner på väg. Konsekvensen blir att insättarna får vänta orimligt länge på att få tillgång till sina pengar och konsumentskyddet försvagas. Att låta bli att avvakta dessa transaktioner skulle kunna innebära en stor administrativ kostnad att korrigera dessa och genomföra ersättningsutbetalningar i efterhand.

Förslag

Såsom framgått ovan riskerar Riksgälden, för det fall FI:s beslut överklagas och Prövningsnämnden utnyttjar hela den period som står till dess förfogande, inte kunna betala ut ersättning till insättare inom den lagstadgade utbetalningsperioden. För att insättarna ska erhålla ersättning inom lagstadgad tid föreslår Riksgälden en ändring i lagen om insättningsgaranti. Förslaget innebär att tidpunkten för såväl insättningsgarantins inträde som när utbetalningsperioden startar fastställs till den dag då FI meddelat sitt beslut. Detta skulle medföra att hanteringen av ett ersättningsfall kan påskyndas under överklagandeperioden och insättarna erhålla ersättning tidigare.

Förslaget innebär att upplupen ränta inte kommer att beräknas under överklagandeperioden och att växelkursen för att fastställa maximalt ersättningsbelopp fastställs den dag då FI meddelat beslut (istället för den dag beslutet vinner laga kraft). Vid en inlåningsränta på 1 procent kommer en insättare med maximalt belopp förlora i storleksordningen 300 kronor i ränta under överklagandeperioden men få sina pengar utbetalda vid en tidigare tidpunkt.

Riksgälden skulle naturligtvis avvakta tidpunkten för laga kraft innan själva utbetalningen sker. Förslaget förutsätter att FI kan belägga institutet med ett verkningfullt moratorium för in- och utbetalningar under överklagandeperioden.

RIKSGÄLDSKONTORET

Hans Lindblad
Riksgäldsdirektör

Hantering för beräkning av ersättning från insättningsgarantin – 10 arbetsdagar

T – Garantin inträder (dvs. dagen då FI:s beslut vinner laga kraft alternativt institutet försätts i konkurs) och institutet kontaktas för leverans av filer med information om insättare och deras insättningar.

T+1 – Institutet ska leverera filerna senast kl. 24.00.

T+2 – Filerna läses in i Riksgäldens system.

T+3 – Institutet skapar en transaktionsfil som innehåller sådana transaktioner som omfattades av garantin Dag T men som ännu inte hade bokförts på insättarens konto för att kunna ingå i första filen.

Att Riksgälden valt 3 arbetsdagar för att inhämta transaktionsfilen beror främst på att redovisning av försäljningsintäkt hänförlig till en värdepapperstransaktion enligt praxis rapporteras på insättares konto efter 3 arbetsdagar. En försäljning som gjorts dagen T och där intäkten således ska omfattas av insättningsgarantin syns alltså inte på insättares konto förrän dag T+3.

Det skulle därutöver även kunna förekomma andra transaktioner som t ex korttransaktioner (särskilt sådana som gjorts utomlands) som inte skulle inkluderas i en ersättningsutbetalning som endast avser information som erhålls per dagen T.

T+4 – Transaktionsfil levereras till Riksgälden senast 24.00.

T+5 – Transaktionsfil läses in i Riksgäldens system. Beräkning av ersättning genomförs.

T+6 – De första utbetalningsuppdragen kan skickas till bank- och plusgiro.

T+7 – Avier skapas med likviddag per dag 8.

T+8 – Avier levereras till posten.

T+9 – Insättarnas avier distribueras av posten.